

Onderwijs dat levens raakt

Sterke scholen in Rotterdam

PCBO Koersplan 2026-2030

pcbo

Voorwoord

De scholen van PCBO staan midden in Rotterdam-Zuid. In een omgeving waar opgroeien niet altijd vanzelf gaat, werken onze teams iedere dag met toewijding, liefde voor kinderen en professioneel vakmanschap. Ik zie hoe zij het verschil maken: in het klaslokaal, in de wijk, samen met ouders en partners. Hun inzet en veerkracht vormen de ruggengraat van onze organisatie.

De afgelopen periode heeft ons laten zien hoe belangrijk het is om scherp te blijven op onze opdracht: goed onderwijs bieden aan ieder kind én samen bouwen aan kansrijke toekomsten. Dat vraagt om richting, focus en vertrouwen. Om ruimte voor vakmanschap en tegelijk om de helderheid die nodig is om als één organisatie te werken aan kwaliteit en ontwikkeling.

Dit koersplan geeft die richting voor de komende jaren. Het benoemt waar we voor staan, welke keuzes we maken en hoe we samen verder bouwen aan sterke scholen voor de kinderen van Rotterdam-Zuid. We doen dat vanuit onze christelijke inspiratie en in verbinding met alle partners die met ons optrekken.

Ik ben dankbaar voor de betrokkenheid van collega's, directeuren, medezeggenschap, Raad van Toezicht en onze samenwerkingspartners. Zij hebben meegekeken, meegedacht en meegevoeld in de totstandkoming van deze koers.

Met vertrouwen kijk ik vooruit. Dit plan is geen eindpunt, maar een gezamenlijke belofte: we blijven werken aan goed onderwijs voor ieder kind; vandaag, morgen en in 2030.

Namens het College van Bestuur,
Ingrid van Doesburg

Inhoudsopgave

Inleiding	7	5 Onze kernwaarden	28
1 Beschrijving van de organisatie	8	6 Koerskompas PCBO	30
1.1 Gegevens	8	7 Onze ambities 2026-2030	32
1.2 Sturingsfilosofie	9	7.1 Sterke basis in de klas	33
1.3 De organisatie	11	7.2 Professionele kracht en lerende teams	37
1.4 Waar PCBO sterk in is	14	7.3 Samen sterk in de wijk en samenleving	39
2 Onze maatschappelijke opdracht: gelijke kansen waarmaken	16	7.4 Organisatiekracht en betrouwbare ondersteuning	41
3 Onze missie: betekenisvol onderwijs voor ieder kind	19	8 Randvoorwaarden voor toekomstgericht onderwijs	42
4 Onze blik op trends en ontwikkelingen	20	8.1 Financiële kaders en beheer	42
4.1 Een sterke start - meer kinderen bereiken in de voorschool	20	8.2 Gebouwen en huisvesting	42
4.2 Scholen in een veranderende stad - instroom, mobiliteit en samenwerking	22	8.3 Digitale veiligheid, AVG & informatiebeveiliging (IBP)	43
4.3 Genoeg mensen voor de klas - samen sterk voor goed onderwijs	23	8.4 ICT & digitale infrastructuur	43
4.4 Een veranderend speelveld - samen vooruitkijken	24	8.5 Organisatie- en beleidsmatige ondersteuning	43
4.5 Een duurzame toekomst - zorgen voor morgen	25	8.6 Strategische samenwerkingen	43
4.6 Een wereld vol technologie - leren in een nieuwe tijd	26	Bijlagen	45
4.7 Ouders als educatieve partner - samen rondom het kind	26	Bijlage 1 Algemene gegevens	46
4.8 Richting inclusiever onderwijs	27	Bijlage 2 Visie op leren	48
		Bijlage 3 Kwaliteitsstelsel PCBO	50
		Bijlage 4 Uitvoeringsplan PCBO 2026 - 2030	52
		Bijlage 5 Strategisch HRM plan PCBO	60
		Bijlage 6 Begrippenlijst Koersplan	62

Inleiding

PCBO maakt al meer dan 125 jaar deel uit van het leven in Rotterdam-Zuid. Vanuit onze christelijke inspiratie zetten wij ons in voor kinderen die opgroeien in een omgeving waar kansen niet vanzelfsprekend zijn. Die maatschappelijke opdracht vormt het hart van ons handelen: ieder kind verdient onderwijs dat richting geeft, ruimte biedt en perspectief opent.

De afgelopen periode hebben onze scholen zichtbaar stappen gezet in het versterken van kwaliteit, stabiliteit en samenwerking. Teams tonen dagelijks betrokkenheid en vakmanschap. Daarnaast zijn belangrijke bewegingen op gang gekomen via leiderschapsprogramma's en gezamenlijke leernetwerken, die samen hebben bijgedragen aan een groeiende professionele cultuur binnen PCBO. Tegelijkertijd maken de dynamiek in de stad, de veranderingen in het onderwijslandschap en het oordeel van de onderwijsinspectie duidelijk dat een herijkte en gedeelde koers nodig is voor de komende jaren.

Met dit koersplan kiezen we daarom voor richting, focus en samenhang. Het plan beschrijft wat we als organisatie nastreven in de periode 2026-2030:

onze visie, koers, ambities en de kaders waarbinnen scholen hun werk kunnen vormgeven. Het legt nadrukkelijk niet vast hoe deze ambities worden gerealiseerd; dat gebeurt in het uitvoeringsplan, waarin acties, planning en indicatoren worden uitgewerkt. Op basis daarvan maken scholen hun eigen schoolplan, waarin zij de koers vertalen naar hun eigen context en populatie.

Onze keuzes sluiten aan bij stedelijke en landelijke beleidslijnen, zoals het NPRZ-uitvoeringsplan, het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid, het Ondersteuningsplan van PPO en de plannen van de onderwijsregio. PCBO is onderdeel van een bredere beweging voor sterke basisvaardigheden, inclusiever onderwijs en krachtige scholen in de wijk.

Dit koersplan biedt houvast voor de ontwikkeling van onze organisatie in de komende jaren. Het markeert een gezamenlijke richting die realistisch, stevig en toekomstgericht is, met als doel: goed onderwijs voor ieder kind, vandaag en in 2030.

1 Beschrijving van de organisatie

1.1 Gegevens

PCBO Rotterdam-Zuid verzorgt onderwijs op 28 basisscholen en 12 peutergroepen. Daarnaast is PCBO, samen met RVKO, initiatiefnemer van stichting ICBO, een samenwerkingsconstructie, waarbinnen één interconfessionele basisschool valt. In totaal gaat het om ruim 7.400 kinderen.

Vanuit een protestants-christelijke inspiratie, die verder reikt dan de grenzen van cultuur en levensbeschouwing, bieden we leerlingen en medewerkers een omgeving waarin zij kunnen groeien, leren en zich ontwikkelen. Vrijwel al onze scholen staan in Rotterdam-Zuid en werken in nauwe verbinding met hun omgeving en wijkpartners.

De formele organisatiegegevens, waaronder adres- en registratie-informatie, zijn opgenomen in de bijlage.

1.2 Sturingsfilosofie

Wij beloven goed onderwijs

Wij bieden iedere leerling en iedere medewerker wat hij of zij nodig heeft om te groeien. We werken vanuit hoge verwachtingen en omarmen de diversiteit aan achtergronden en overtuigingen die kenmerkend is voor Rotterdam-Zuid. Onze gezamenlijke ambitie is dat iedere leerling elke dag waarde ervaart en vooruitgang boekt - cognitief, sociaal en persoonlijk.

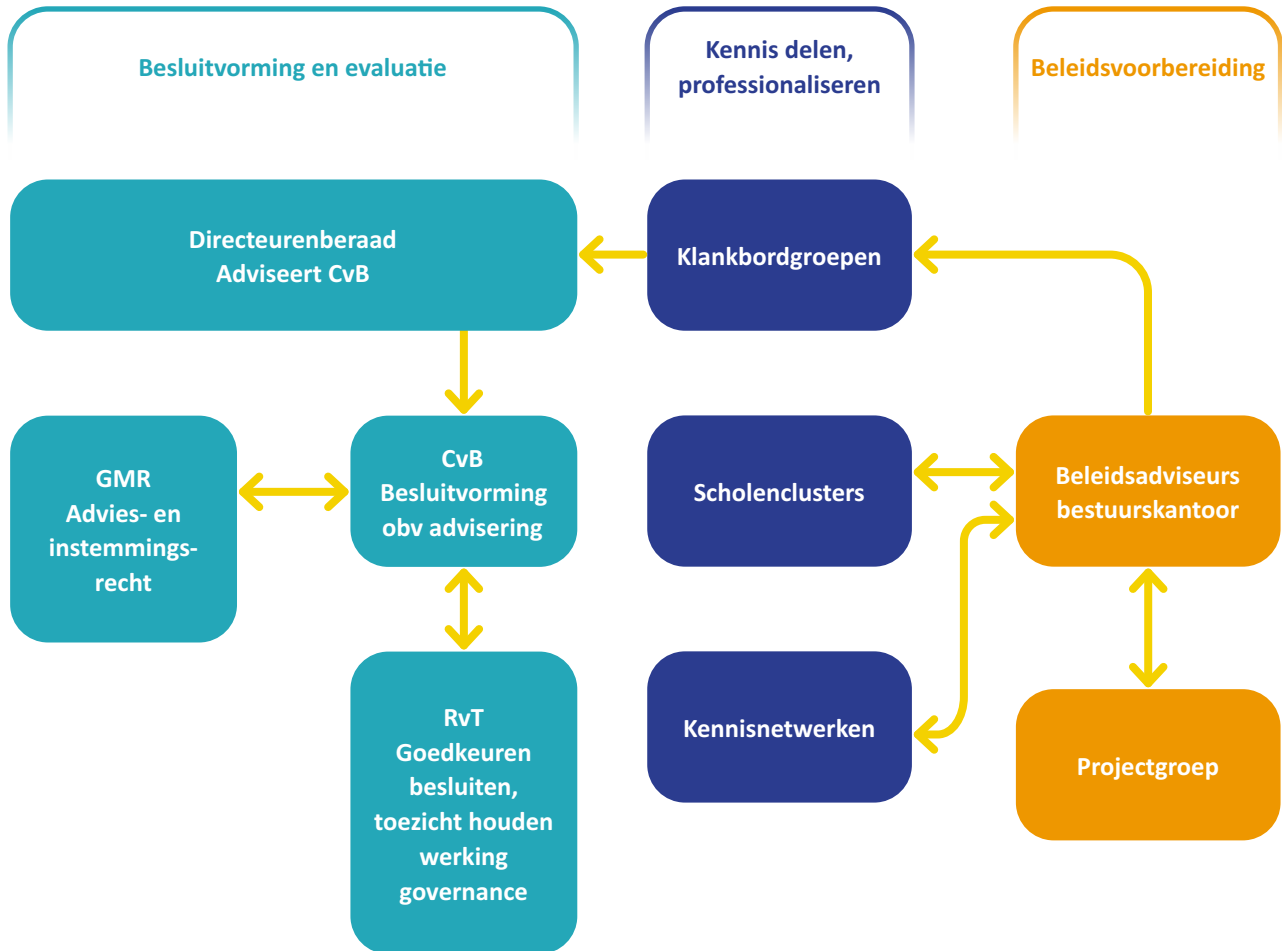
Hoe sturen we?

Onze manier van sturen weerspiegelt de waarden die richting geven aan ons handelen: vakmanschap, verbinding, vertrouwen en verantwoordelijkheid. Deze vormen samen het fundament van onze samenwerking en geven richting aan hoe we als organisatie werken aan goed onderwijs voor ieder kind.

De sturingsfilosofie in beeld

Structuur: strategie, beleidsvorming en leren van elkaar

Uitgangspunt: cyclisch en data-geïnformeerd werken

Vanuit vakmanschap

We werken cyclisch en planmatig samen. Vanuit visie en strategie streven we naar duidelijke doelen en handelen we bewust en professioneel. We benutten bestaande kennis, reflecteren op resultaten en sturen bij waar dat nodig is. Vakmanschap betekent dat we blijven leren, elkaar ondersteunen en aanspreken op kwaliteit, altijd met het belang van het kind als uitgangspunt.

Vanuit verbinding

We vormen een sterk netwerk van scholen en benutten onze gezamenlijke kracht. We delen kennis, ervaringen en expertise, en maken samen keuzes wanneer dat bijdraagt aan onderwijs, kwaliteit of efficiëntie. We werken in verbinding, met respect voor ieders perspectief. Waar gezamenlijke kaders noodzakelijk zijn, organiseren we deze centraal; waar ruimte mogelijk is, ligt de verantwoordelijkheid bij de scholen.

Vanuit vertrouwen

We leggen verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie. Scholen hebben de ruimte om keuzes te maken die passen bij hun context; dat doen zij binnen de kaders die door het bestuur gesteld zijn. Dat vraagt om transparantie in gemaakte keuzes en om het zorgvuldig volgen van resultaten, zodat we kunnen leren en verbeteren.

Vanuit verantwoordelijkheid

We nemen verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van ons onderwijs, voor elkaar en voor de samenleving waarvan we deel uitmaken. We handelen zorgvuldig en rechtvaardig, met oog voor kinderen, collega's en de omgeving waarin we werken. Verantwoordelijkheid betekent dat we doen wat goed is, met aandacht voor gelijke kansen, duurzaamheid en maatschappelijke betrokkenheid.

Deze vier principes vormen samen de basis van onze bestuurlijke samenwerking en geven richting aan de keuzes die in dit koersplan en in de daaropvolgende plannen worden gemaakt.

1.3 De organisatie

Bij PCBO werken ruim 950 onderwijsprofessionals - van leerkrachten en ondersteuners tot directeuren en staf - samen aan kansrijk onderwijs voor kinderen op Zuid. Onze scholen zijn divers en uniek in hun context, maar verbonden door een gezamenlijke opdracht en een gedeelde pedagogisch-onderwijskundige lijn.

Professionals in de scholen

Elke dag zetten onze bevlogen professionals zich in voor goed onderwijs en brede ontwikkeling. Zij maken het verschil voor onze leerlingen en dragen met vakmanschap en betrokkenheid bij aan een veilige en rijke leeromgeving.

Directeuren en schoolsturing

Directeuren zijn binnen de kaders van het bestuur integraal verantwoordelijk voor hun school. Zij geven leiding aan het schoolteam en zijn verantwoordelijk voor onderwijskwaliteit, teamontwikkeling, veiligheid en de schoolvisie. In het Directeurenberaad werken directeuren samen aan organisatiebrede thema's die het individuele schoolbelang overstijgen en bijdragen aan een sterke, gezamenlijke koers.

College van Bestuur

Het College van Bestuur (CvB) stelt de koers en de centrale kaders vast en bewaakt de kwaliteit van het onderwijs op alle scholen. Het CvB werkt vanuit een duidelijke visie en strategie en legt verantwoording af via het bestuursverslag. Het CvB handelt volgens de Code Goed Bestuur.

Bestuurskantoor en topstructuur

Het CvB en de directeuren worden ondersteund door het bestuurskantoor. Naast administratieve en uitvoerende taken vervult het kantoor een steeds proactievere, strategisch-adviserende rol richting bestuur en scholen.

Daarvoor is een topstructuur ingericht met drie functies: bestuurssecretaris, directeur beleid en directeur bedrijfsvoering. Samen met de voorzitter van het CvB vormen zij het management. Zij geven richting vorm en inhoud aan de strategische en inhoudelijke ontwikkeling van de organisatie.

Een belangrijk speerpunt hierbij is het versterken van samenhang in sturing: het ontwikkelen en borgen van de gedeelde sturingsfilosofie en gemeenschappelijke kaders op het gebied van kwaliteit, personeel en bedrijfsvoering.

Dit gebeurt in nauwe afstemming met het directeurenberaad. Het bestuurskantoor adviseert, verbindt en faciliteert dit proces.

De medewerkers van het bestuurskantoor ondersteunen het CvB, het MT en de directeuren op diverse beleidsterreinen. Zij ontwikkelen beleid, voeren centraal beleid uit en bewaken samenhang en voortgang.

Medezeggenschap en toezicht

De medezeggenschap is georganiseerd via de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). De GMR laat zich voeden door de Medezeggenschapsraden (MR) van de scholen en adviseert het CvB. Waar van toepassing verleent de GMR instemming of geeft zij advies over beleid dat (alle) scholen en medewerkers raakt.

De Raad van Toezicht (RvT) is werkgever van het CvB en houdt toezicht op het functioneren van het bestuur, de naleving van wet- en regelgeving en de uitvoering van de koers. In dialoog met het CvB beoordeelt de RvT in hoeverre de organisatiedoelen worden gerealiseerd. Conform wet- en regelgeving en de statuten beschikt de RvT over formele bevoegdheden, zoals het goedkeuren van begroting en jaarverslag. De RvT handelt daarbij volgens de Governancecode funderend onderwijs.

Samen een lerende organisatie

We werken als één organisatie waarin leren, reflecteren, verbeteren en ontwikkelen centraal staan. De eerste focus van dit koersplan is het verder versterken van de basis op al onze scholen, elk vanuit de eigen startpositie maar verbonden door een gezamenlijke opdracht. Er is ruimte voor groei en vernieuwing, zolang dat hand in hand gaat met de gezamenlijke koers. We verwachten dat alle scholen gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor goed onderwijs voor alle leerlingen, vanuit hun eigen startpositie en met een gedeelde opdracht.

1.4 Waar PCBO sterk in is

Onze mensen zijn onze grootste kracht. Veel collega's zijn al jarenlang geworteld in de wijken van Rotterdam-Zuid en kennen de kinderen en gezinnen persoonlijk. Hun vakmanschap en betrokkenheid vormen de basis van sterk onderwijs en blijvende ontwikkeling.

Daaromheen hebben we doelgerichte voorzieningen georganiseerd die het kind ondersteuning bieden. Wij kiezen er bewust voor om schoolmaatschappelijk werkers in dienst te hebben. Zo brengen we zorg en ondersteuning in de school zelf, dichtbij leerlingen en ouders - een aanpak die in Rotterdam bijzonder is.

Daarnaast bieden wij onderwijs aan nieuwkomers en werken we met Dagprogrammering: een gestructureerd programma met extra leertijd. We hanteren een gerichte aanpak voor thuiszitters en bieden voorschoolse voorzieningen. Voor leerlingen die zich anders ontwikkelen, verzorgen wij passend onderwijs, onder andere via Begaafd op Zuid en het speciaal (basis)onderwijs. Zo kunnen wij snel schakelen en aansluiten bij wat ieder kind nodig heeft.

Ook het bewegingsonderwijs is binnen PCBO een herkenbare kracht. We beschikken over een betrokken en professioneel team van vakdocenten bewegingsonderwijs, dat kinderen uitdaagt en ondersteunt om met plezier te bewegen. Zij laten leerlingen kennismaken met diverse beweegvormen, stimuleren hun motorische en sociale ontwikkeling en zorgen voor een veilige leeromgeving waarin ieder kind kan groeien. Zo dragen zij bij aan een actieve leefstijl en leggen zij een basis voor een leven lang bewegen.

Wij lopen voorop in onderwijsontwikkeling. Onze Goudscholen, geïnspireerd op het schoolsysteem Uncommon Schools in Amerika, werken met een sterk onderwijsmodel dat goed aansluit bij onze scholen op Zuid. Daarnaast ontwikkelt een aantal scholen zich binnen het programma Ontwikkelkracht tot expertisescholen. Er zijn ook scholen die zich gericht specialiseren in bijvoorbeeld sterk leesonderwijs of thematisch onderwijs. We delen kennis en succesvolle werkwijzen actief binnen de organisatie, zodat alle leerlingen hiervan profiteren.

We zijn daarnaast een actieve partner in de Leerschool Rotterdam Zuid, waar scholen, opleidingen en onderzoekers samenwerken aan

beter onderwijs en het terugdringen van kansenongelijkheid. Binnen het onderzoeksproject Staalwerk worden scholen ondersteund bij het analyseren en verbeteren van hun taalonderwijs. Samen met Stichting BOOR financieren we een leerstoel die deze ontwikkeling verdiept en bestendigt. De opgedane kennis en materialen delen we actief binnen en buiten Rotterdam-Zuid.

Samenwerkingen met partners als Feyenoord en Playing for Success versterken de verbinding tussen leren, gezondheid en motivatie van leerlingen.

Met deze combinatie van betrokken professionals, passende voorzieningen en stevige onderwijskundige ontwikkeling bieden we kinderen in Rotterdam onderwijs dat dichtbij, ambitieus en toekomstgericht is.

2 Onze maatschappelijke opdracht: gelijke kansen waarmaken

Rotterdam-Zuid is een kleurrijk stadsdeel met inwoners met veel verschillende culturen en leefwerelden. Kinderen groeien hier op in gezinnen die van elkaar verschillen in taal, achtergrond en mogelijkheden. Die diversiteit is een kracht én vraagt om extra aandacht voor gelijke kansen en goede ondersteuning. Voor veel kinderen en ouders is de school een vertrouwde plek in de wijk. Een plek waar kinderen zich gezien voelen, zich ontwikkelen en leren samenleven met anderen.

Het onderwijs dat wij bieden heeft een duidelijke maatschappelijke opdracht: alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen en een stevige basis te leggen voor hun toekomst. Dat vraagt om onderwijs van hoge kwaliteit én om rechtvaardigheid in kansen. Wij geloven dat ieder kind kan leren en ontwikkelen, ook wanneer startpositie of leertempo verschillen.

Gelijke kansen realiseren betekent dat we verschillen tussen kinderen zien als kans om van elkaar te leren en samen te werken. Dat nemen we serieus en daarop stemmen we onze begeleiding af, zodat ieder kind krijgt wat het nodig heeft om verder te komen.

Kinderen met vergelijkbare mogelijkheden bieden we gelijke perspectieven, onder andere bij de overgang naar het voortgezet onderwijs. We hebben hoge verwachtingen van al onze leerlingen, ongeacht achtergrond en werken nauw samen met ouders en partners, omdat kansengelijkheid ontstaat in een gedeelde ondersteuning rondom het kind.

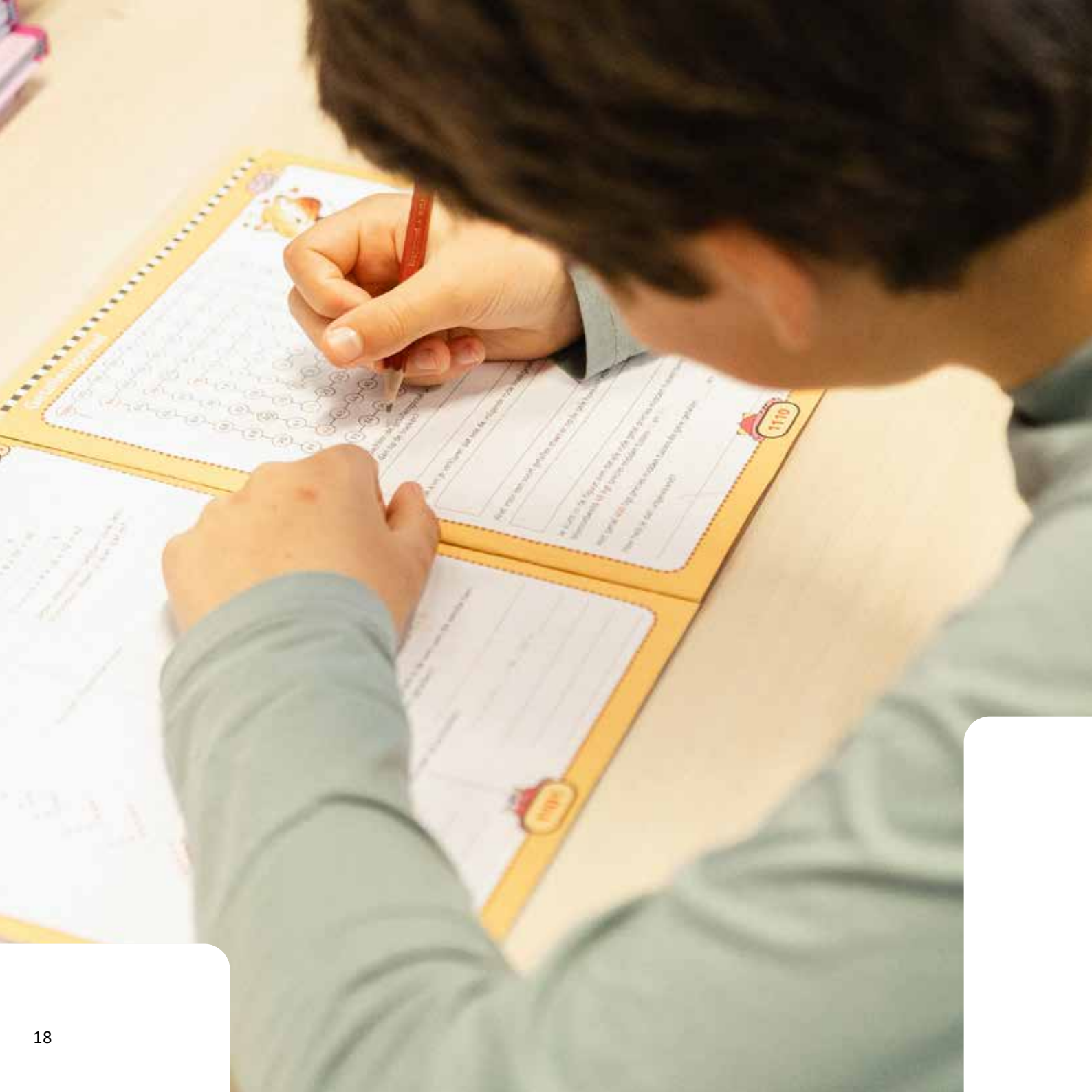
We richten ons op een sterk basisniveau in lezen, taal, rekenen en brede vorming, zodat kinderen uitstromen als zelfstandige, veerkrachtige en betrokken deelnemers aan de samenleving. Dat begint in de klas, waar deskundige leraren met hoge verwachtingen, effectieve instructie en gerichte feedback werken aan onderwijs dat zichtbaar effect heeft.

Kansengelijkheid vraagt om vakmanschap, samenwerking en een lerende cultuur waarin teams hun onderwijs blijven versterken op basis van inzichten in wat werkt. Sterk leiderschap zorgt daarbij voor focus, richting en het borgen van kwaliteit.

Vanuit vertrouwen en verbinding nemen we samen verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van ons

onderwijs en de kansen die dit biedt aan ieder kind op Rotterdam-Zuid. PCBO biedt duidelijke kaders, professionele ruimte en gerichte ondersteuning, zodat scholen met vertrouwen kunnen werken aan onderwijs waarin gelijke kansen de norm zijn. Daarmee verbinden we onze maatschappelijke opdracht met onze visie op leren: ieder kind heeft recht op goed onderwijs.

3 Onze missie: betekenisvol onderwijs voor ieder kind

Bij PCBO leveren we een betekenisvolle bijdrage aan de brede ontwikkeling van kinderen in Rotterdam. Kennisoverdracht vormt daarbij het fundament: wat kinderen weten, bepaalt wat ze kunnen leren, begrijpen, bevragen en creëren. Daarom liggen taal, lezen, rekenen en wereldoriëntatie aan de basis van onze onderwijspraktijk; vaardigheden ontwikkelen zich vanuit dat kennisfundament.

Onderwijs is echter meer dan kennis alleen. Samen met partners bieden we ruimte voor brede vorming: kinderen leren omgaan met zichzelf, met anderen en met de wereld om hen heen. Via een rijk leerklimaat, onder andere met Dagprogrammering en aanvullende ondersteuning waar dat nodig is, stimuleren we ontwikkeling in de volle breedte.

Daarmee ondersteunen we ontwikkeling van kennis, maatschappelijke inbedding én persoonlijke vorming: kinderen maken niet alleen kennis met de wereld, maar leren ook wie zij zelf kunnen zijn in die wereld. We besteden daarbij expliciet aandacht aan burgerschap: leerlingen leren verantwoordelijkheid nemen, verschillen begrijpen en actief bijdragen aan de samenleving waarvan zij deel uitmaken.

Onze professionals hebben hierin een cruciale rol. Met vakmanschap, hoge verwachtingen en een diepgaande betrokkenheid creëren zij dagelijks een omgeving waarin ieder kind kan leren en groeien.

4 Onze blik op trends en ontwikkelingen

De wereld waarin onze leerlingen opgroeien verandert snel. Demografische ontwikkelingen, maatschappelijke dynamiek en veranderingen in technologie en arbeidsmarkt hebben direct invloed op het onderwijs. In dit hoofdstuk schetsen we de ontwikkelingen die richting geven aan onze koers in de periode 2026 - 2030.

4.1 Een sterke start - meer kinderen bereiken in de voorschool

In onze wijken maakt niet ieder jong kind gebruik van voorschoolse voorzieningen, terwijl de eerste levensjaren grote invloed hebben op de ontwikkeling. We willen onderzoeken hoe we het bereik kunnen vergroten, zodat méér peuters kunnen profiteren van dit aanbod. Onze peutergroepen spelen hierin een belangrijke rol door een rijke leeromgeving te bieden, met aandacht voor betrokkenheid, veiligheid en een soepele overgang naar groep 1.

De kracht van onze scholen met een eigen peutergroep is, dat zij de doorgaande lijn versterken met gedeelde observaties, gezamenlijke ontwikkeldoelen en een warme overdracht. Voor scholen die samenwerken met externe opvangpartners geldt dezelfde ambitie: de ontwikkelkansen van jonge kinderen vergroten door intensieve samenwerking.

Omdat het organiseren van voorschoolse voorzieningen veel vraagt van directeuren, onderzoeken we hoe we dit optimaal kunnen organiseren, zodat kwaliteit en samenwerking duurzaam geborgd zijn.

Daarnaast verkennen we in hoeverre uitbreiding van peuteropvang in eigen beheer past bij onze ambities en mogelijkheden. Richting 2030 willen we hierover een zorgvuldig besluit kunnen nemen.

Tot slot volgen we lokale en landelijke ontwikkelingen rond (gratis) kinderopvang nauwgezet, zodat we tijdig kunnen inspelen op veranderingen en ons aanbod toegankelijk, toekomstbestendig en van hoge kwaliteit blijft.

4.2 Scholen in een veranderende stad - instroom, mobiliteit en samenwerking

Onze scholen bevinden zich in wijken die continu in ontwikkeling zijn. De bevolkingssamenstelling op Rotterdam-Zuid verandert en leerlingstromen bewegen mee. Hierdoor kunnen in- en uitstroom per school sterk variëren, wat vraagt om wendbaarheid en aandacht voor leerlingen die vaker van school wisselen.

Het onderwijsaanbod in de stad wordt daarnaast diverser. Nieuwe scholen, vaak met een duidelijk profiel, vergroten de keuze aan onderwijsvormen. Mede daardoor zien we dat gezinnen in sommige buurten niet meer automatisch voor een PCBO-school kiezen. Dit benadrukt het belang van een duidelijke en herkenbare positionering, passend bij onze waarden en ambities.

Het project De veranderende stad heeft ons sinds 2021 geholpen om scherper zicht te krijgen op wijkdynamiek, doelgroepontwikkeling en onze positie in de lokale onderwijscontext. De uitdaging voor de komende jaren is om deze inzichten structureel te benutten en verder te brengen in de dagelijkse praktijk, met meer samenhang in identiteit, communicatie en profilering.

PCBO kiest voor een integrale benadering waarin kwaliteit, zichtbaarheid en samenwerking elkaar versterken. We willen scholen zijn die stevig in hun wijk staan: dichtbij, betrokken en herkenbaar in wat we kinderen bieden. Daarbij zoeken we actief de samenwerking met collega-besturen, kinderopvangpartners, gemeenten en wijkorganisaties. In een stedelijke omgeving met grote mobiliteit en groeiende inclusieve ambities is deze samenwerking essentieel.

Door kennis te delen, arrangementen af te stemmen en gezamenlijk te werken aan kansen in de wijk, versterken we de continuïteit en kwaliteit van het aanbod voor alle kinderen. Vanuit een herkenbare PCBO-kwaliteit bouwen we mee aan een krachtig netwerk van scholen die elkaar versterken - zodat ieder kind, ongeacht achtergrond of verblijfsduur in de wijk, kan rekenen op de beste ontwikkelkansen.

4.3 Genoeg mensen voor de klas - samen sterk voor goed onderwijs

Het tekort aan personeel in het onderwijs blijft de komende jaren groot. PCBO neemt hierin verantwoordelijkheid door te investeren in het behoud van collega's en het aantrekkelijk maken van het werken in onze scholen. We willen een organisatie zijn waar mensen met plezier en professionaliteit kunnen blijven bijdragen aan goed onderwijs.

Naast het werven en opleiden van nieuwe collega's kijken we strategisch naar andere manieren van organiseren. We ontwikkelen scholen waarin multi-professionele teams samenwerken - met

leerkrachten, onderwijsassistenten, vakdocenten en andere professionals - zodat de taken evenwichtig verdeeld zijn en de kwaliteit en toegankelijkheid van onderwijs geborgd blijven.

Binnen de onderwijsregio zoeken we actief samenwerking met andere besturen en partners. Deze samenwerking versterkt onze gezamenlijke positie, maakt innovatie mogelijk en helpt om effectiever om te gaan met arbeidsmarkttekorten.

We blijven investeren in een professionele cultuur waarin ontwikkeling, samenwerken en leren centraal staan. Collega's leren met en van elkaar, krijgen ruimte voor groei en werken aan vakmanschap, professioneel zelfvertrouwen en persoonlijk leiderschap. We stimuleren gerichte scholing, coaching en gedeeld leiderschap om teams duurzaam te versterken.

4.4 Een veranderend speelveld - samen vooruitkijken

Het onderwijslandschap in Rotterdam verandert snel. Steeds meer besturen combineren primair en voortgezet onderwijs, terwijl ondersteuningsstructuren zoals de toeslag voor kleine scholen verdwijnen en aanvullende subsidies onder druk staan. Deze ontwikkelingen vragen om een brede en toekomstgerichte blik.

PCBO blijft trouw aan zijn waarden, maar kijkt bewust naar buiten. We verkennen waar strategische samenwerking met andere partijen ons onderwijs kan versterken - nu én richting de toekomst. Daarbij volgen we landelijke en stedelijke ontwikkelingen nauwlettend en stemmen we onze koers af op de bewegingen

rond NPRZ, het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid, het Ondersteuningsplan van PPO en het plan van aanpak van de Onderwijsregio. Zo zorgen we voor samenhang, continuïteit en een stevige positionering in de Rotterdamse onderwijsontwikkeling.

We denken daarnaast na over manieren om onze scholen vitaal en toekomstbestendig te houden. Dat kan betekenen dat we krachten bundelen of nieuwe vormen van samenwerking ontwikkelen. Deze keuzes maken we zorgvuldig en stapsgewijs, met oog voor de kinderen, teams en wijken waarvoor we werken.

4.5 Een duurzame toekomst - zorgen voor morgen

Klimaatverandering en verduurzaming spelen een steeds grotere rol in het onderwijs. We willen kinderen leren hoe zij zorg kunnen dragen voor de wereld van morgen en we hebben als organisatie de verantwoordelijkheid om duurzaam te handelen. Dit betekent aandacht voor schoolgebouwen, energie, materialen en bewustwording bij leerlingen en medewerkers. We zoeken hierin naar haalbare stappen die passen bij onze context.

4.6 Een wereld vol technologie - leren in een nieuwe tijd

Technologie verandert onze samenleving snel. Digitale tools, slimme apparaten en kunstmatige intelligentie zijn steeds vaker onderdeel van het dagelijks leven van leerlingen én medewerkers.

Onze leerlingen groeien op in deze digitale context, maar hoe zij leren is in de basis niet veranderd. Daarom zetten we educatieve technologie doordacht in: alleen wanneer het aansluit bij wat we weten over leren en wanneer het daadwerkelijk meerwaarde heeft.

We leren leerlingen hoe technologie werkt en hoe je het verstandig inzet. Niet alles wat kan, is nodig - dat inzicht vinden we belangrijk. Digitale middelen zijn voor ons een onderdeel van de gereedschapskist, geen doel op zich. Ook medewerkers beschikken over de vaardigheden die zij nodig hebben om technologie verantwoord en professioneel in te zetten.

Zo blijft de focus op goed leren en op wat kinderen verder helpt, nu en in de toekomst.

4.7 Ouders als educatieve partner - samen rondom het kind

PCBO gelooft in de kracht van samenwerking met ouders. We investeren in duidelijke communicatie, wederzijds vertrouwen en manieren waarop ouders kunnen meedenken en meedoen. Ouders zien we niet als toeschouwer maar als

gelijkwaardig partner. De medewerkers Ouderbetrokkenheid helpen de verbinding tussen thuis en school te versterken. Met de komst van de brugfunctionaris kan deze aanpak nog verder verrijkt worden.

Elke school geeft vanuit de eigen wijk en context een passende invulling aan de samenwerking met ouders, maar altijd vanuit hetzelfde uitgangspunt: samen rondom het kind.

4.8 Richting inclusiever onderwijs

Inclusiever onderwijs is een opdracht voor alle scholen. Hier wordt onder verstaan dat kinderen met beperkingen de benodigde ondersteuning kunnen ontvangen om in de eigen leefomgeving naar school te kunnen gaan; regulier waar het kan, speciaal waar het moet.

Op onze scholen staat een sterke pedagogisch-didactische basis centraal. Door hoge verwachtingen te combineren met een veilig, voorspelbaar en kansrijk leerklimaat, versterken we de ontwikkeling van alle leerlingen en verminderen we de noodzaak

tot individuele uitzonderingen. Inclusiever onderwijs begint bij preventief handelen, professioneel vakmanschap en een gedeelde verantwoordelijkheid binnen het team.

Inclusie is geen afzonderlijk programma, maar een vanzelfsprekend onderdeel van goed onderwijs. Ieder kind - ongeacht achtergrond, mogelijkheden of ondersteuningsbehoefte - wordt gezien, gewaardeerd en uitgedaagd om zich optimaal te ontwikkelen binnen de eigen leeromgeving.

5 Onze kernwaarden

Om koers te houden in een complexe omgeving hebben we waarden nodig die richting geven aan ons dagelijks handelen. Onze kernwaarden vormen het morele kompas van PCBO. Ze zijn geworteld in onze christelijke inspiratie, die ons uitnodigt tot zorg voor elkaar, rechtvaardigheid en het blijven zoeken naar het goede. Vanuit die grondhouding staan we open voor overbrugging van traditionele grenzen en bieden we ruimte aan diversiteit in overtuigingen.

Wij werken vanuit gastvrijheid, tolerantie en waardering: alle kinderen zijn welkom op onze scholen. We waarderen de diversiteit van onze kinderen en medewerkers. Deze open houding vormt het fundament voor een inclusieve gemeenschap waarin ieder kind en iedere medewerker tot zijn recht kan komen.

Vertrouwen

We geloven in de kracht en mogelijkheden van ieder mens. We beginnen met vertrouwen; in kinderen, collega's, ouders en onszelf. We geven ruimte en verantwoordelijkheid, zodat iedereen kan groeien, ook wanneer dat kwetsbaar voelt. Vertrouwen vormt de basis voor professionele ruimte, eigenaarschap en veiligheid. Zo bouwen we aan een cultuur van openheid, eerlijkheid en wederzijds respect.

Verbinding

Onderwijs maken we samen. In verbondenheid zoeken we het goede, luisteren we met aandacht en staan we naast elkaar. We vormen een gemeenschap waarin iedereen telt en waar verschillen worden gewaardeerd. We geven actief ruimte aan diversiteit in achtergrond, taal, cultuur, geloof en gender. Verbinding betekent zorg voor elkaar én voor de wereld om ons heen; samen dragen we bij aan een sterke, inclusieve samenleving.

Vakmanschap

We werken met hart en ziel aan goed onderwijs. We nemen ons vak serieus en blijven leren, reflecteren en verbeteren. Vakmanschap vraagt om professionaliteit, samenwerking en ambitie, maar ook om aandacht voor balans en welzijn. Met liefde voor het kind en oog voor kwaliteit bouwen we samen aan sterk onderwijs op iedere school.

Verantwoordelijkheid

We nemen verantwoordelijkheid voor het onderwijs dat wij bieden, voor elkaar en voor de wereld waarin we leven. We handelen bewust en zorgvuldig, vanuit rechtvaardigheid en compassie. We maken keuzes die bijdragen aan gelijke kansen en een duurzame toekomst. Verantwoordelijkheid betekent dat we doen wat goed is; voor kinderen, voor onze gemeenschap en voor de stad.

Deze kernwaarden vormen het fundament onder onze koers voor 2026-2030. Ze geven richting aan hoe wij handelen, leren en samenwerken - in de klas, in de school, in de hele organisatie en daarbuiten, met onze partners.

6 Koerskompas PCBO

Onze koers voor 2026-2030 geeft richting aan hoe wij als organisatie werken aan betekenisvol en toekomstgericht onderwijs voor iedere leerling van PCBO. Deze koers vormt de schakel tussen onze missie en de strategische ambities in hoofdstuk 7. We kiezen voor een samenhangende beweging op vier domeinen die elkaar versterken en die gezamenlijk bijdragen aan gelijke kansen voor alle leerlingen.

Deze koers is leidend voor de verdere uitwerking in het uitvoeringsplan en in de schoolplannen.

Het PCBO-koerskompas 2026-2030

Ambities

Waar staan we voor?

Wat betekent dit in de praktijk?

pagina
33

Sterke basis in de klas

Effectief, kennisrijk en stabiel onderwijs voor ieder kind

Heldere standaarden, hoge verwachtingen, bewezen didactiek, sterk pedagogisch handelen volgens vastgestelde indicatoren, samenhang in leergebied en leerlijnen

pagina
37

Professionele kracht en lerende teams

Sterke professionals maken het verschil

Vakmanschap, leiderschap, kennisdeling, leernetwerken, gezamenlijke verantwoordelijkheid

pagina
39

Samen sterk in de wijk en samenleving

Onderwijs in verbinding met ouders, partners en omgeving

Partnerschappen, aansluitende ketens, betekenisvolle context voor leren

pagina
41

Organisatiekracht en betrouwbare ondersteuning

Processen en ondersteuning zijn dienstbaar aan onderwijs

Heldere rollen, voorspelbare besluitvorming, toegankelijke expertise, cyclisch werken

Deze vier ambities vormen samen het uitgangspunt richting 2030. Ze geven richting, maar zijn geen uitwerking op zichzelf. In hoofdstuk 7 worden deze ambities vertaald naar strategische bewegingen en in het uitvoeringsplan naar concrete afspraken en stappen.

Eén koers, vele scholen

PCBO vormt één organisatie met een gezamenlijke opdracht en duidelijke koers, maar met scholen die elk opereren in hun eigen wijk en context. Binnen deze koers maken scholen keuzes die passen bij hun leerlingen, hun teams en hun omgeving. Zo werken we samen aan duurzame kwaliteit en kansrijk onderwijs voor alle leerlingen- vandaag, morgen en in 2030.

“We choose to go the moon, not because it is easy, but because it is hard.”

(Kennedy, 1962)

7 Onze ambities 2026-2030

De ambities geven richting aan de ontwikkeling van onze scholen, teams en organisatie in de komende jaren. Ze vormen het kader voor beleid, ondersteuning en besluitvorming op alle niveaus binnen PCBO. De concrete doelen en indicatoren worden opgenomen in het uitvoeringsplan en in de gezamenlijke kwaliteitscyclus.

7.1 Sterke basis in de klas

Goed onderwijs begint in de klas. We richten ons op samenhang en kwaliteit: stevige basisvaardigheden, inclusiever onderwijs, zicht op leerontwikkeling en een veilige leeromgeving voor ieder kind.

Onze ambities richten zich op de volgende vijf bewegingen.

Stevige basisvaardigheden

In 2030 verlaten alle leerlingen van PCBO de school met stevige taal-, reken- en burgerschapsvaardigheden en beschikken zij over de digitale geletterdheid die nodig is om verantwoord, creatief en kritisch te functioneren in een digitale samenleving. Ze kunnen zich goed uitdrukken, denken kritisch, tonen respect voor verschillen en nemen verantwoordelijkheid in hun wijk en stad. Als betrokken Rotterdammers dragen zij actief bij aan een rechtvaardige en veerkrachtige samenleving.

Om dit te bereiken heeft elke school een beredeneerd aanbod voor basisvaardigheden, burgerschap & maatschappelijke competenties en digitale vaardigheden. Leraren geven het onderwijs

vorm met bewezen effectieve instructiemodellen, zodat leerlingen dagelijks profiteren van krachtig, samenhangend en toekomstgericht onderwijs.

- In 2030 behaalt 100% van de leerlingen 1F- niveau voor taal, lezen en rekenen;
- In 2030 scoren alle scholen op de doorstroomtoets op het landelijk gemiddelde van de schoolwegingsgroep of hoger;
- Op de langere termijn hanteren we de landelijke ambitie voor 2F (taal en spelling) en 1S (rekenen) als ambitieniveau. PCBO participeert in onderzoek om deze ambitie te duiden en te vertalen naar realistische en hoge verwachtingen voor onze scholen;
- In 2030 hebben we meetbare indicatoren voor de 'betrokken Rotterdammer' en deze worden door al onze scholen behaald.

Steeds inclusiever onderwijs

Vanaf 2030 biedt PCBO steeds inclusiever onderwijs door iedere dag steengoed onderwijs te realiseren. Ieder kind - ongeacht achtergrond, capaciteiten of

ondersteuningsbehoefte - voelt zich gezien, gewaardeerd en uitgedaagd om zich optimaal te ontwikkelen.

Op basis van een te ontwikkelen gedeelde visie, nulmeting, het vaststellen van duidelijke randvoorwaarden en een ijzersterke basis kunnen scholen vanaf dat moment duurzaam verder groeien in inclusiever werken, richting de wettelijke ambitie van 2035.

Leerwinst en zichtbare ontwikkeling

In 2030 maken alle PCBO- scholen de leerontwikkeling van hun leerlingen zichtbaar en betekenisvol. We kijken niet alleen naar eindniveaus, maar vooral naar de vooruitgang die ieder kind boekt richting de gestelde ambitie in aansluiting op hun niveau.

Door de leerwinst dan wel ontwikkeling van de leerlingen van de groepen 0 tot en met 8 systematisch te volgen en te duiden, tonen scholen aan dat hun onderwijs bijdraagt aan méér dan verwachte groei.

Sociale veiligheid en welbevinden

In 2030 voelen alle leerlingen zich veilig en gezien op school. Onze scholen delen een gezamenlijke visie op

sociale veiligheid, waarin pesten actief wordt voorkomen, verschillen worden gerespecteerd en leerlingen zich vrij voelen om te leren en te groeien. Jaarlijks monitoren we het welbevinden, de sociale veiligheid en de ervaren aantasting van de veiligheid, zodat we weten hoe leerlingen zich voelen en tijdig kunnen handelen.

SMW en de schil om de school

In 2030 beschikt elke PCBO-school over een schoolmaatschappelijk werker (SMW'er) die stevig is ingebed in de zorgstructuur van school en kinderopvang en verbonden is met de schil om de school.

Vanuit een gezamenlijke visie op onderwijs en ondersteuning vervult de SMW'er de rol van brug tussen onderwijs en ondersteuning. Het effect hiervan is passende ondersteuning voor leerlingen en gezinnen die dit nodig hebben en het ontzorgen van de onderwijsprofessional zodat deze focus kan houden op goed onderwijs.

7.2 Professionele kracht en lerende teams

In 2030 werkt PCBO met sterke, wendbare en vakbekwame teams die met plezier hun werk doen. We zetten in op strategische personeelsplanning, duurzame inzetbaarheid en professionele ontwikkeling. HR-beleid ondersteunt dit op een heldere, voorspelbare en toekomstgerichte manier.

Onze HR-ambities richten zich op vier bewegingen:

Strategische personeelsplanning

We werken datagedreven en vooruitkijkend, zodat scholen zicht hebben op hun personeelsbehoefte en kunnen sturen op een evenwichtige, kwalitatieve formatie.

Duurzame inzetbaarheid en gezonde teams

We bevorderen een cultuur waarin medewerkers gezond en professioneel kunnen blijven werken. We besteden aandacht aan loopbaanontwikkeling, begeleiding van starters, taakverdeling, werkdruk en gezond werken.

Professioneel leiderschap en lerende teams

Leiderschap is reflectief, verbindend en gericht op onderwijskwaliteit. Teams werken samen in lerende structuren, voeren professionele leergesprekken en versterken hun vakmanschap.

Eenduidig en toekomstbestendig HR-kader

Ons HR-beleid is actueel, uniform en ondersteunend aan scholen. Processen zijn helder ingericht, het functiehuis sluit aan bij veranderende rollen en werving & selectie versterken ons werkgeversprofiel.

Met deze ambities bouwen we aan sterke teams die de basis vormen voor duurzaam goed onderwijs.

7.3 Samen sterk in de wijk en samenleving

In 2030 nemen alle scholen in de wijk, over de grenzen van schoolbesturen heen, gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van kinderen. In actieve wijknetwerken stemmen zij onderwijs, ondersteuning en expertise structureel af, met als streven dat ieder kind zich ononderbroken kan ontwikkelen in de eigen leefomgeving.

PCBO committeert zich aan deze gezamenlijke wijkaanpak binnen Rotterdam, in het bijzonder via de wijknetwerken van PPO Rotterdam. Dit betekent dat in 2030 al onze scholen deelnemen aan wijkgerichte samenwerking waarin gezamenlijk wordt gewerkt aan:

- het terugdringen van het aantal thuiszitters;
- het versterken van de ondersteuningsstructuur in de school en in de wijk;
- het creëren van inclusieve en toegankelijke leeromgevingen en het (daardoor) verminderen van het aantal doorverwijzingen naar het gespecialiseerd onderwijs.

Onze scholen organiseren onderwijs niet los van de omgeving, maar maken gebruik van de kansen die de wijk biedt. Met behulp van programma's als het NPRZ (Children's Zone), de subsidieregelingen en de partners in wijk en stad, bieden scholen leerlingen extra ontwikkelkansen op het gebied van taal, cultuur, sport, welzijn en burgerschap.

PCBO verbindt deze lokale netwerken aan een duidelijke en herkenbare onderwijskundige kwaliteit. Zo dragen we als organisatie bij aan een samenhangend en kansrijk onderwijsaanbod in Rotterdam, waarin ieder kind kan rekenen op ondersteuning, continuïteit en perspectief.

7.4 Organisatiekracht en betrouwbare ondersteuning

In 2030 beschikt PCBO over een stabiel, professioneel en dienstbaar bestuurskantoor dat scholen in staat stelt zich volledig te richten op onderwijs. Het bestuurskantoor werkt vanuit duidelijke rollen, voorspelbare besluitvorming en een ondersteuningsstructuur die ruimte geeft aan vakmanschap en kwaliteit.

We streven naar een bestuurskantoor dat wordt gekenmerkt door:

- heldere governance en verantwoordelijkheids-toedeling, waardoor scholen weten waar zij aan zet zijn en waarop zij kunnen rekenen;
- toegankelijke en deskundige ondersteuning, die vraaggericht werkt en bijdraagt aan kwaliteit en eenvoud;
- cyclisch en transparant werken aan kwaliteit, waarbij informatie eenduidig is en bijdraagt aan leren en verbeteren;
- professionele samenwerking tussen scholen en bestuurskantoor, gebaseerd op vertrouwen, verbinding en vakmanschap.

Onze organisatie is dienstbaar aan het primair proces: wat we doen, moet werken voor scholen en bijdragen aan goed onderwijs. De concrete uitwerking van processen, systemen en middelen volgt in het hoofdstuk over randvoorwaarden.

8 Randvoorwaarden voor toekomstgericht onderwijs

Goed onderwijs vraagt om ondersteuning die betrouwbaar, toekomstbestendig en professioneel is. PCBO organiseert de randvoorwaarden die nodig zijn om de ambities uit hoofdstuk 7 te realiseren: middelen, infrastructuur, systemen en processen die scholen ontzorgen en ruimte geven voor onderwijs.

Deze randvoorwaarden zijn instrumenteel: zij maken uitvoering mogelijk, maar zijn niet het doel op zichzelf.

8.1 Financiële kaders en beheer

We hebben een stabiele financiële basis, werken met transparante en sluitende begrotingen en duurzame meerjarenramingen. Scholen worden ondersteund bij het opstellen van beleidsrijke begrotingen die aansluiten bij onderwijskundige doelen.

8.2 Gebouwen en huisvesting

We streven naar veilige, gezonde, toegankelijke en toekomstbestendige schoolgebouwen en investeren in onderhoud, verduurzaming en passende leeromgevingen per wijk en populatie.

8.3 Digitale veiligheid, AVG & informatiebeveiliging (IBP)

We borgen zorgvuldige omgang met gegevens, veilige ketens en digitale weerbaarheid in alle lagen van de organisatie.

8.4 ICT & digitale infrastructuur

We investeren in betrouwbare infrastructuur, een efficiënt applicatielandschap, deskundige ondersteuning en digitale vaardigheden van medewerkers.

8.5 Organisatie- en beleidsmatige ondersteuning

We bouwen aan een voorspelbare ondersteuningsstructuur waarvan verantwoordelijkheden helder zijn belegd, processen toegankelijk zijn en expertise direct inzetbaar is.

8.6 Strategische samenwerkingen

We werken samen met externe partners wanneer dit leidt tot betere kwaliteit of doelmatigheid, op basis van duidelijke criteria en periodieke evaluatie.

Bijlagen

1. Algemene gegevens
2. Visie op leren
3. Kwaliteitsstelsel PCBO
4. Uitvoeringsplan PCBO 2026 - 2030
5. Strategisch HRM plan PCBO
6. Begrippenlijst

Algemene gegevens

Naam	Stichting voor Protestants- Christelijk Basis- en Orthopedagogisch Onderwijs te Rotterdam-Zuid
Bestuursnummer	47595
KvK-nummer	41126540
Adres	Elzendaal 15, 3075 LS Rotterdam
Telefoonnummer	010 - 41 91 300
E-mail	pcbo@pcbordam.nl
Website	www.pcbo.nl

Aantallen

Op alle PCBO-scholen tezamen (inclusief De Wissel) staan per 1 februari 2026 in totaal 7.107 leerlingen ingeschreven.

Daarnaast wordt op alle pcbo-locaties tezamen aan 318 kinderen tot 4 jaar peuteropvang geboden.

PCBO heeft een formatie van 758 fte (incl. vervanging ziekteverlof en incl. De Wissel), die wordt ingevuld door in totaal 1.000 medewerkers (idem).

Overzicht van scholen die door de Stichting in stand worden gehouden:

Reguliere basisscholen

1. Christelijke Basisschool Beatrix
2. Beatrixschool Rotterdam-Pendrecht
3. Bogermanschool
4. Da Costaschool
5. Christelijke Basisschool De Akker
6. Kindcentrum De Hoeksteen
7. Protestants-christelijke basisschool De Klaver Carnisse
8. Protestants-christelijke basisschool De Klaver-Heijplaat
9. Kindcentrum De Nieuwe Haven
10. Protestants-christelijke basisschool De Parel
11. De Schakel
12. Christelijke basisschool De Sleutel
13. Christelijke basisschool Elout van Soeterwoude
14. Christelijke basisschool Het Middelpunt
15. Protestants-christelijke basisschool Het Open Venster
16. Christelijke basisschool Het Waterschip
17. Christelijke basisschool Oranjeschool

18. Protestants-christelijke basisschool Prins Willem-Alexander
19. Prinses Margrietschool
20. Steven Stemerdingsschool
21. Vreewijkschool
22. Wilheminaschool
23. Protestants-christelijke basisschool Willem van Oranje
24. Integraal Kindcentrum Zalmpplaatschool

Scholen voor speciaal basisonderwijs (sbo)

25. School voor christelijk speciaal basisonderwijs De Koppeling
26. School voor speciaal basisonderwijs Heldringschool

Scholen voor speciaal onderwijs (so)

27. Christelijke school voor speciaal onderwijs A.J. Schreuderschool
28. School voor speciaal onderwijs De Regenboog

Naast bovenstaande scholen wordt door PCBO en RvKO gezamenlijk de **Interconfessionele Basisschool De Wissel** in stand gehouden.

Bijlage 2

Visie op leren

Ieder kind op de scholen van PCBO heeft recht op het beste onderwijs. De leerkracht staat dagelijks voor de klas en bereikt de leerlingen. Dat betekent dat er geïnvesteerd wordt in het vakmanschap van leerkrachten. Leerkrachten werken samen met behulp van data, reflecteren en stellen zich lerend op.

Curriculum

Alle scholen hanteren een uitdagend en samenhangend curriculum. Leerkrachten werken samen om uitvoering te geven aan dit curriculum. Hierbij ligt de nadruk op het verwerven en toepassen van kennis en vaardigheden die nodig zijn om te kunnen participeren in de samenleving en in de vervolgopleiding. Leerkrachten kennen de leerlijnen van het curriculum van de school, volgen de leerlijn en passen die toe. De methode wordt hierbij gebruikt als bron.

Kennis

Leerlingen leren nagenoeg op dezelfde manier: nieuwe kennis wordt verworven door deze aan al aanwezige kennis te koppelen. De leerkracht is binnen de school hierbij bepalend en begeleidt het verwerven van nieuwe kennis.

Leerlingen worden veelvuldig gecontroleerd op begrip om te garanderen dat leerlingen geen hiaten ontwikkelen ten opzichte van het curriculum. Leerlingen die meer aankunnen worden uitgedaagd door middel van verdieping of verbreding op het curriculum.

Hoge verwachtingen

Leerkrachten investeren in de relatie met hun leerlingen. Ze spreken hoge verwachtingen uit en zijn betrokken bij het leren van de leerling.

Instructie

Leerkrachten maken het verschil met een sterke gestructureerde instructie waarbij gebruik gemaakt wordt van bewezen didactische strategieën. Het gebruik hiervan verhoogt de kans op succeservaringen van leerlingen. Hoe meer leerkrachten in staat zijn succeservaringen te bieden hoe hoger de motivatie en het gevoel van eigenaarschap bij leerlingen zal zijn. De scholen bieden de kaders waarbinnen een didactisch model gebruikt kan worden.

Feedback

Leerkrachten voorzien leerlingen van directe feedback om leerlingen op succeservaringen te wijzen of ze richting succeservaringen te leiden. Ook leren leerkrachten de leerlingen elkaar gerichte feedback te geven. Niet het eindresultaat, maar groei staat centraal bij het geven van feedback.

Klimaat

In de scholen heerst een rustig en op leren gericht klimaat. Dit wordt bereikt doordat scholen heldere regels en routines hanteren voor alle leerlingen.

Samengevat bevat onze visie op leren de volgende elementen:

- Scholen hanteren een uitdagend en samenhangend curriculum.
- Nieuwe kennis wordt gekoppeld aan aanwezige kennis.
- Leerkrachten geven sterke, gestructureerde instructie door middel van didactische strategieën.
- Leerkrachten en leerlingen geven directe feedback om groei te stimuleren.
- Scholen hanteren heldere regels en routines voor alle leerlingen.

Kwaliteitsstelsel PCBO

Hoe verantwoorden we ons?

Richting gevend aan leren en verbeteren

Marap/jaarverslag

RvT/Commissies RvT/GMR

Evaluatie/jaarplan

De bedoeling
van ons onderwijs

Hoe houden we hier zicht op?

Richting gevend aan kwaliteitsbewaking
én ontwikkeling

Analyseformulieren
M/E-toetsen en
doorstroomtoets

Audits (Kwaliteitskaart Audits
en inspectiebezoeken)

Schoolbezoeken

Kwaliteitskaart Zicht
op de scholen*

Kwaliteitsgesprekken

Bestuursanalyses

Wat is brede onderwijs- kwaliteit voor ons?

Richting gevend aan wat goed onderwijs is

Kennis en vaardigheden

Normenkader 'wanneer zijn
we als PCBO tevreden over'

Burgerschapontwikkeling
Persoonsvorming

Richting gevend aan de
kwaliteit van het onderwijs
op bestuurs- en schoolniveau

Koersplan

Schoolplan

Hoe werken we aan brede onderwijskwaliteit?

Richting gevend aan de manier waarop we het
doen (schoolambities en hoge verwachtingen)

Kwaliteitsbeleid*

Jaarplan

Kwaliteitskalender*

Kwaliteitskaart Burgerschap

Kwaliteitskaarten

Kwaliteitskaart MSV

*De beleidsdocumenten die ten grondslag liggen aan de onderdelen in dit model,
zijn in de digitale versie van het bijlagenkatern via een link te raadplegen.

Uitvoeringsplan PCBO 2026 - 2030

“We choose to go the moon, not because it is easy, but because it is hard.”

(Kennedy, 1962)

PCBO Koerskompas

Ambities	Waar staan we voor?	Wat betekent dit in de praktijk?
Sterke basis in de klas	Effectief, kennisrijk en stabiel onderwijs voor ieder kind	Heldere standaarden, hoge verwachtingen, bewezen didactiek, samenhang in leergebied en leerlijnen
Professionele kracht en lerende teams	Sterke professionals maken het verschil	Vakmanschap, leiderschap, kennisdeling, leernetwerken, gezamenlijke verantwoordelijkheid
Samen sterk in de wijk en samenleving	Onderwijs in verbinding met ouders, partners en omgeving	Partnerschappen, aansluitende ketens, betekenisvolle context voor leren
Organisatiekracht en betrouwbare ondersteuning	Processen en ondersteuning zijn dienstbaar aan onderwijs	Heldere rollen, voorspelbare besluitvorming, toegankelijke expertise, cyclisch werken

Legenda voor de komende overzichten

- De actie is al opgenomen in het herstel- en/of jaarplan van het bestuur; dit is zichtbaar in oranje in de kolommen in de schooljaren erachter.
- Er is een eenmalige actie nodig om dit in je schoolplan te beschrijven; dit is zichtbaar in donkerblauw in de kolom 2025-2026 van de acties voor de scholen (want in deze periode werken we aan het schoolplan).
- Er zijn meerdere jaren nodig/beschikbaar om te werken aan het realiseren van dit doel; dit is zichtbaar in groen in de kolommen in de schooljaren erachter. Dit geldt voor de acties voor het bestuur en voor de acties voor de scholen.

Actiepunten bestuur(skantoor) (verwerken in meerjarenplanning en jaarplannen)

Koerspijler Sterke basis in de klas
Samenhang met Paragraaf 4.1 en 4.6 koersplan, herstelplan inspectie

Nr	Actie	Ref	2025	2026	2027	2028	2029	2030
			2026	2027	2028	2029	2030	
B1	Onderzoeken hoe het bereik peutergroepen kan worden vergroot	4.1		●	●			
B2	Onderzoeken hoe de organisatie van de voorschoolse voorzieningen kan worden geoptimaliseerd	4.1		●	●			
B3	Verkennen of uitbreiding peuteropvang in eigen beheer passend is bij de mogelijkheden van PCBO	4.1		●	●	●	●	
B4	Volgen van landelijke ontwikkelingen (gratis) kinderopvang en inspelen op veranderingen	4.1		●	●	●	●	
B5	Bestaande visie op ICT invullen en uitbreiden met digitale geletterdheid en AI-geletterdheid	4.6		●	●			
B6	Het bestuur borgt één uniforme basis voor burgerschap (BSM) met ruimte voor schoolspecifieke aanvulling.	7.1		●	●			
B7	Ontwikkelen van visie op inclusief onderwijs	7.1		●	●	●		
B8	Versterken en borgen van de aanpak thuiszitters	7.1		●	●	●	●	
B9	Ontwikkelen visie op sociale veiligheid	7.1		●	●	●		
B10	Ontwikkelen visie op schil om de school (rol SMW irt brugfunctionaris, definiëring taken zorg/ onderwijs, business case met scenario's verminderen subsidies)	7.1		●	●	●	●	
B11	Doorontwikkeling stelsel van kwaliteitszorg	Herstel	●	●	●	●	●	
B12	Ontwikkelen en implementeren systeem van interne audits	Herstel	●	●	●	●	●	
B13	Het bestuur brengt in samenspraak met de directeuren in beeld wat de nieuwe kerndoelen en de vernieuwde inspectiekaders (2027) concreet betekenen voor scholen. Daarbij wordt verkend wat wettelijk verplicht wordt, waar ontwikkelruimte is en wat nog niet direct hoeft.	4.1		●	●			

● Actie is al opgenomen ● Eenmalige actie nodig ● Meerdere jaren nodig/beschikbaar

Koerspijler	Professionele kracht en lerende teams
Samenhang met	Paragraaf 4.3 en 4.6 en 20252206 Strategisch HRM plan (SHRM) (bijlage bij koersplan), Code Goed Bestuur

Nr	Actie	Ref	2025 2026	2026 2027	2027 2028	2028 2029	2029 2030
B14	Visie ontwikkelen tbv 'anders organiseren'	4.3		●	●	●	
B15	Scholing organiseren tbv digitale geletterdheid (medewerkers) en evt overige basisvaardigheden	4.6		●	●	●	●
B16	Strategische personeelsplanning: fase 2 (kwalitatieve analyse) en fase 3 (inbedding in de P&C cyclus en jaarlijkse herijking uitvoeren)	SHRM H2		●	●	●	
B17	Structurele verzuimaanpak: fase 4 uitvoeren	SHRM H3		●	●		
B18	IDU: uitbreiden systeem	SHRM H4		●	●	●	
B19	Gesprekkencyclus: fase 2 t/m 4 uitvoeren	SHRM H6.2.2		●	●	●	
B20	Introductie/ inductie: fase 2 (deels) t/m 4 uitvoeren, Onboarding prioriteren	SHRM H6.2.3		●	●	●	●
B21	Professionaliseringsbeleid: fase 2 (deels) t/m 4 uitvoeren	SHRM H6 2.4		●	●	●	●
B22	Functiehuis: fase 1 (deels) t/m 4 uitvoeren	SHRM H6 2.6		●	●	●	●
B23	Werving en selectie: fase 2 t/m 4 uitvoeren	SHRM H6 2.7		●	●	●	●
B24	HR-dashboard met analyses voor scholen uitwerken en doorontwikkelen	SHRM H6		●	●	●	●
B25	Leiderschaps- en/of MT-brede professionaliseringstrajecten in lijn met visie faciliteren tbv ontwikkelen visie kwadrant (onderwijskundig leiderschap/ visiegestuurd onderwijs/ veranderkunde/ schoolontwikkeling)	7.2		●	●	●	●
B26	Leergangen tbv drie rollen IB/KC (leercoördinator, trendanalist, zorgregisseur) faciliteren	7.2		●	●	●	●
B27	Ontwikkelen van een visie op innovatie, waarbij "hoe borgen we de innovatie PCBO breed" een centrale vraag is	Herstel		●	●	●	●
B28	Versterken van de evaluatiecultuur in brede zin (PDCA)	Herstel	●	●	●	●	●
B29	De bestuurder laat zich uiterlijk voor 2030 accrediteren	Code			●		

● Actie is al opgenomen ● Eenmalige actie nodig ● Meerdere jaren nodig/beschikbaar

Koerspijler Samen sterk in de wijk en de samenleving

Samenhang met Paragraaf 4.2, 4.4 en 4.7, IHP

Nr	Actie	Ref	2025	2026	2027	2028	2029	2030
			2026	2027	2028	2029	2030	
B30	Positionering van de scholen	4.2		●				
B31	Uitkomsten project veranderende stad delen met DB	4.2	●					
B32	Stimuleren van samenwerking met partners	4.2		●	●	●	●	
B33	Visie op strategische samenwerkingen (intern en extern) uitwerken	4.4		●	●			
B34	Dmv een business case wordt het programma Begaafd op Zuid verduurzaamd	7.3		●				
B35	Actieve kennisnetwerken rondom dagprogrammering (CZ) en school en omgeving organiseren	7.3		●	●	●	●	
B36	Huisvestingsprogramma conform IHP	IHP	●	●	●	●	●	●
B37	Het bestuur monitort, stimuleert en evalueert de randvoorwaarden waarbinnen scholen samenwerken met partners in de wijk.	7.3	●	●	●	●	●	●

● Actie is al opgenomen ● Eenmalige actie nodig ● Meerdere jaren nodig/beschikbaar

Koerspijler **Organisatiekracht en betrouwbare ondersteuning**
Samenhang met Paragraaf 4.4, 4.5, 4.7, hoofdstuk 8, herstelplan inspectie, jaarplan, ML

Nr	Actie	Ref	2025 2026	2026 2027	2027 2028	2028 2029	2029 2030
B38	Strategische ontwikkelingen verwerken in meerjarenbeleidsplanning (incl risicoanalyse)	4.4		●	●	●	●
B39	Visie op duurzaamheid ontwikkelen	4.5		●	●	●	●
B40	Volledige implementatie van het normenkader IBP	4.6		●	●	●	●
B41	Actualiseren managementstatuut (obv de nieuwe sturingsfilosofie) inclusief procuratieoverzicht	7.4					
B42	Cultuurtraject gericht op verbeteren samenwerking bestuurskantoor en scholen	7.4					
B43	Professionaliseringstrajecten verschillende afdelingen	7.4		●	●	●	●
B44	Versterken financieel beleid incl professionalisering	8.1		●			
B45	Verkennen mogelijke, versterkende partnerschappen op verschillende onderdelen	8.6		●	●	●	●
B46	Verduurzamen van MJOP	8.2		●	●	●	●
B47	Doorontwikkelen sturingsfilosofie	Herstel	●	●	●	●	●
B48	Obv van de visie op leren wordt een samenhangend kader (klaverblad) ontwikkeld dat richting geeft aan het organiseren van het leren, het professionaliseren en het veranderen en verankeren.	Herstel		●	●	●	●
B49	Versterken bestuurskantoor (kwantitatief, kwalitatief) tbv scholen en CvB	Jaarplan	●	●			
B50	Actualiseren managementstatuut	Jaarplan	●	●			

● Actie is al opgenomen ● Eenmalige actie nodig ● Meerdere jaren nodig/beschikbaar

Actiepunten scholen (verwerken in school- en jaarplannen)

Koerspijler	Sterke basis in de klas
Samenhang met	Paragraaf 4.1 en 4.6 koersplan, herstelplan inspectie

Nr	Actie	Ref	2025 2026	2026 2027	2027 2028	2028 2029	2029 2030
S1	Iedere school beschrijft in het schoolplan hoe zij werkt aan de doorgaande lijn van peuter naar groep 1, passend bij de lokale situatie en samenwerkingspartners, met aandacht voor observatie, overdracht en samenwerking.	4.1		●	●	●	●
S2	Iedere school beschrijft in het schoolplan een beredeneerd en samenhangend aanbod voor basisvaardigheden, burgerschap, maatschappelijke competenties en digitale vaardigheden, inclusief de gemaakte keuzes en bijbehorende onderbouwing.	4.6, 7.1	●	●			
S3	Iedere school werkt in het schoolplan, uitgaande van het eigen driejaarsgemiddelde, een stapsgewijs groeipad uit richting de PCBO-ambities voor basisvaardigheden, burgerschap en digitale geletterdheid, inclusief doelen, tussenstappen en monitoring.	7.1	●	●	●	●	●
S4	Iedere school beschrijft in het schoolplan, binnen de kaders van het koersplan, haar maatschappelijke opdracht en missie en hoe deze richting geven aan keuzes in onderwijs, samenwerking en communicatie.	Herstel	●				
S5	Iedere school werkt de visie op leren van PCBO uit in het schoolplan en beschrijft in het jaarplan welke concrete stappen worden gezet om deze visie in de school te operationaliseren.	Herstel , 7.1	●	●			
S6	De looptijd van het schoolplan sluit aan op de looptijd van het koersplan.	Herstel	●				
S7	Iedere school beschrijft in het schoolplan hoe zij planmatig en cyclisch werkt aan kwaliteitsverbetering volgens de PDCA-cyclus en hoe zij dit opbrengstgericht invult met behulp van het 4D-model, waarbij data en beïnvloedbare onderwijskenmerken centraal staan.	Herstel	●	●			

● Actie is al opgenomen ● Eenmalige actie nodig ● Meerdere jaren nodig/beschikbaar

Koerspijler	Professionele kracht en lerende teams
Samenhang met	Paragraaf 4.3 en 4.6 en 20252206 Strategisch HRM plan (SHRM) (bijlage bij koersplan), Code Goed Bestuur, kwaliteitsstelsel

Nr	Actie	Ref	2025 2026	2026 2027	2027 2028	2028 2029	2029 2030
S8	Iedere school beschikt over een begeleidingsplan voor starters en studenten, dat is opgenomen of gekoppeld aan het schoolplan, is afgestemd met de schoolopleider en jaarlijks wordt geëvalueerd.	7.2	●	●			
S9	Iedere school stelt, in aansluiting op het bestuursbeleid en in afstemming met de HR-adviseur, een strategische personeelsplanning op en bespreekt de actualisatie hiervan jaarlijks in het kader van de jaarplancyclus.	7.2		●	●	●	●
S10	Iedere school beschrijft in het schoolplan de professionele schoolcultuur en de manier waarop zij als lerende organisatie werkt en concretiseert dit jaarlijks (via het jaarplan) in één gezamenlijk ontwikkelpunt dat wordt uitgevoerd en geëvalueerd.	7.2	●	●	●	●	●
S11	Iedere school stelt een meerjarig scholingsplan op dat aansluit bij het schoolplan. Voor directeuren en MT-leden (inclusief intern begeleiders) sluit dit plan mede aan op de collectieve professionalisering binnen PCBO.	7.2		●	●	●	●
S12	Iedere school beschrijft in het schoolplan haar kwaliteitsstelsel, gebruikmakend van het kwaliteitsstelsel volgens het dialogisch model van PCBO als gemeenschappelijk kader.	Kwal. doc	●				

● Actie is al opgenomen ● Eenmalige actie nodig ● Meerdere jaren nodig/beschikbaar

Koerspijler Samen sterk in de wijk en de samenleving

Samenhang met Paragraaf 4.2, 4.4 en 4.7, IHP

Nr	Actie	Ref	2025	2026	2027	2028	2029
			2026	2027	2028	2029	2030
S13	Elke school beschrijft in het schoolplan hoe zij, vanuit de eigen wijkcontext, invulling geeft aan samenwerking met ouders.	4.7	●	●	●	●	●
S14	Elke school beschrijft in het schoolplan hoe zij actief participeert in wijknetwerken.	7.3	●	●	●	●	●
S15	Scholen beschrijven in het schoolplan hoe zij gedurende de schoolplanperiode toewerken naar de integratie van dagprogrammering en andere activiteiten (school en omgeving, etc) binnen het curriculum.	7.3	●	●	●	●	●

● Actie is al opgenomen ● Eenmalige actie nodig ● Meerdere jaren nodig/beschikbaar

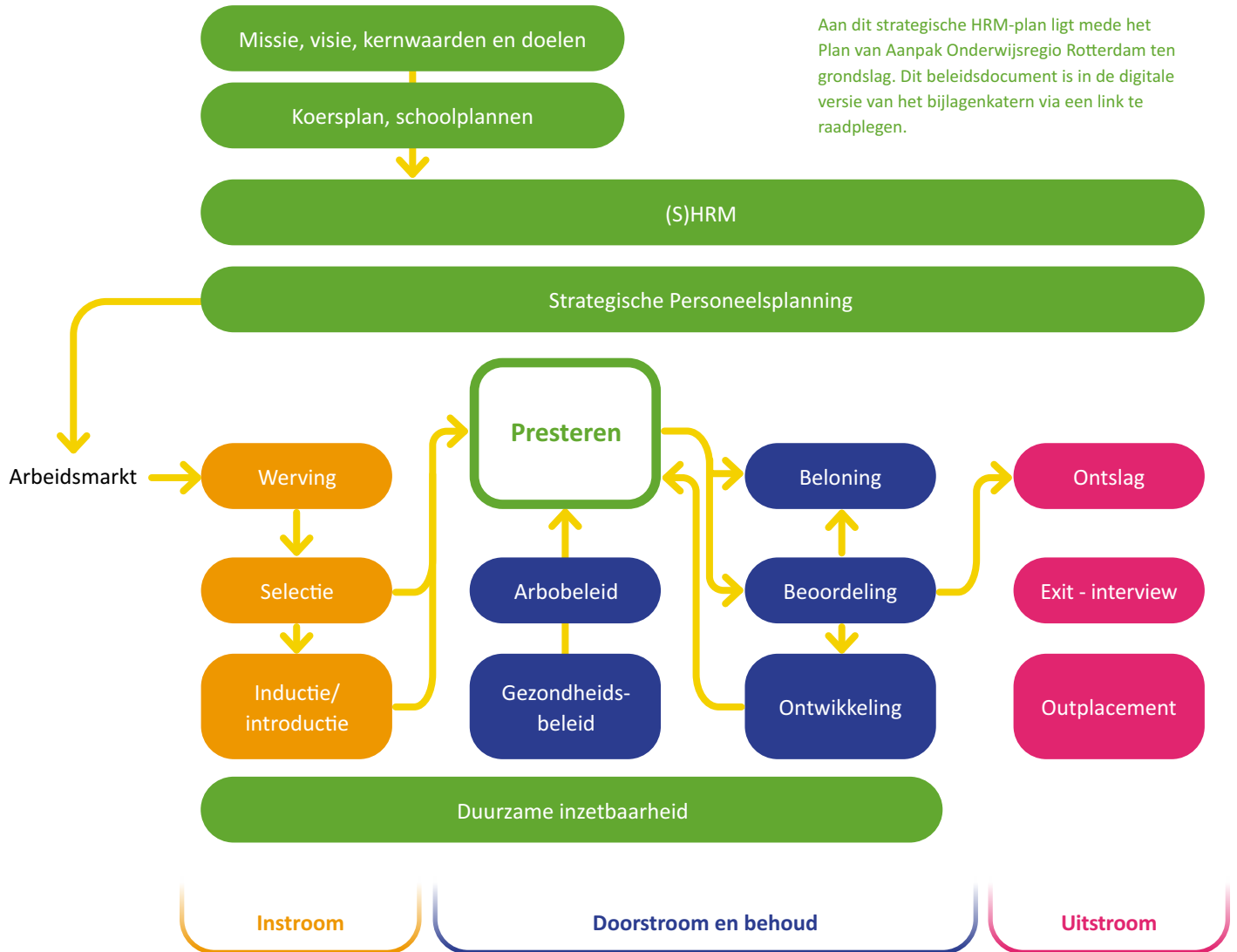
Koerspijler Organisatiekracht en betrouwbare ondersteuning

Samenhang met Paragraaf 4.4, 4.5, 4.7, hoofdstuk 8, herstelplan inspectie, jaarplan, ML

Nr	Actie	Ref	2025	2026	2027	2028	2029
			2026	2027	2028	2029	2030
S16	Iedere school beschrijft in het schoolplan hoe zij in de komende jaren duurzaam handelen vormgeeft in onderwijs, organisatie en samenwerking.	4.5	●	●	●	●	●

● Actie is al opgenomen ● Eenmalige actie nodig ● Meerdere jaren nodig/beschikbaar

Strategisch HRM plan PCBO

Aan dit strategische HRM-plan ligt mede het Plan van Aanpak Onderwijsregio Rotterdam ten grondslag. Dit beleidsdocument is in de digitale versie van het bijlagenkatern via een link te raadplegen.

Begrippenlijst Koersplan

Arrangementen (onderwijs/zorg)

(p. 23)

Samenhangend en afgestemd aanbod van onderwijs, ondersteuning en verrijking dat scholen, in samenwerking met kinderopvang, gemeente en wijkpartners, organiseren om passend aanbod voor kinderen te realiseren. Arrangementen kunnen individueel of collectief van aard zijn.

Basisvaardigheden (p. 7, 33, 54, 57)

De wettelijk vastgestelde basisvaardigheden in het primair onderwijs zijn Nederlandse taal, rekenen en wiskunde, burgerschap en digitale geletterdheid. Deze vaardigheden vormen de basis voor schoolsucces en maatschappelijke participatie en zijn verankerd in de landelijke kerndoelen. Zie ook:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/basisvaardigheden>

Bestuurskantoor (p. 10, 12, 13, 41, 56)

De centrale organisatie van PCBO die het College van Bestuur en de scholen ondersteunt op het gebied van kwaliteit, personeel en bedrijfsvoering. Het bestuurskantoor ontwikkelt en bewaakt gemeenschappelijke kaders en bevordert samenhang in sturing, zodat scholen zich kunnen richten op goed onderwijs.

Begaafd op Zuid (BOZ) (p. 14, 55)

Bovenschools programma van PCBO gericht op passend onderwijs voor (hoog-) begaafde en hoogintelligente leerlingen in Rotterdam Zuid. BOZ ondersteunt scholen bij het bieden van afgestemd onderwijs in de zone van naaste ontwikkeling door middel van compacten, verrijken en het versterken van executieve functies. Het programma bestaat uit meerdere pijlers, waaronder een fulltime voorziening (ZGBS), een parttime setting (Zuid Plus+), een Virtual Classroom, ambulante begeleiding en kennisdeling via professionele leergemeenschappen. BOZ combineert leerlingaanbod met deskundigheidsbevordering en draagt bij aan duurzame kwaliteitsontwikkeling binnen de scholen.

Brugfunctionaris

(p. 27, 53)

Een professional – veelal gefinancierd vanuit de landelijke subsidieregeling Brugfunctionaris van het ministerie van OCW – die de verbinding versterkt tussen school, ouders en voorzieningen in de wijk. De brugfunctionaris ondersteunt gezinnen bij vragen rondom opvoeding, participatie en hulpverlening en draagt bij aan het verkleinen van kansenongelijkheid door drempels tussen thuis en school te verminderen.

Burgerschap

(p. 19, 33, 39, 50, 51, 53, 57, 62)

De wettelijke opdracht van scholen om leerlingen kennis, vaardigheden en houdingen bij te brengen die nodig zijn om actief en verantwoordelijk deel te nemen aan een democratische en pluriforme samenleving. Burgerschap richt zich op respect voor de rechtsstaat, gelijkwaardigheid, vrijheid en diversiteit en krijgt vorm in samenhangend en doelgericht onderwijs.

Children's Zone

(p. 39)

Een gebiedsgerichte aanpak binnen het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) waarin scholen, kinderopvang, gemeente en maatschappelijke partners samenwerken vanuit een gedeelde pedagogische en didactische visie. In deze aanpak krijgen kinderen van 0 tot 18 jaar extra aandacht en ondersteuning, onder meer door meer leertijd, een doorgaande leerlijn en nauwe betrokkenheid van ouders. Het doel is het versterken van onderwijsprestaties en het vergroten van ontwikkelkansen voor kinderen op Zuid. Zie ook:

<https://www.nprz.nl/activity/extra-inzet-wijkteams-in-de-children-s-zone>

Code Goed Bestuur

(p. 12, 14, 54, 58)

De Code Goed Bestuur heet sinds juni 2025 de Governancecode Funderend Onderwijs. Het is de gezamenlijke sectorcode voor goed bestuur en intern toezicht in het primair en voortgezet onderwijs, vastgesteld door de PO-Raad, VO-raad en VTOI-NVTK. De code bevat principes en normen voor professioneel bestuur, transparantie, integriteit, verantwoording en de verhouding tussen bestuur en intern toezicht. Besturen en raden van toezicht passen de code toe volgens het principe 'pas toe of leg uit'. Zie ook: **<https://www.poraad.nl/professioneel-bestuur/goed-bestuur/governancecode-funderend-onderwijs>**

Curriculum (uitvoeringsplan)

(p. 48, 49, 59)

Het samenhangende geheel van wat leerlingen leren en hoe dat doelgericht en stapsgewijs is opgebouwd. Het curriculum beschrijft welke doelen de school nastreeft, welke leerstof wordt aangeboden en hoe dit planmatig wordt uitgewerkt in doorlopende leerlijnen, in aansluiting op de wettelijke kerndoelen en referentieniveaus, met hoge verwachtingen voor alle leerlingen.

Dagprogrammering

(p. 14, 19, 55, 59)

Een binnen het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) georganiseerde uitbreiding van de schoolweek, waarbij leerlingen extra leertijd en verrijkende activiteiten krijgen naast het reguliere onderwijs. Dagprogrammering omvat onder meer versterking van taal en rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling en activiteiten op het gebied van sport, cultuur, techniek en oriëntatie op beroepen. Het doel is de brede ontwikkeling van leerlingen te stimuleren en hun onderwijskansen te vergroten. De dagprogrammering sluit inhoudelijk aan bij de landelijke subsidieregeling School en Omgeving, die eveneens gericht is op het vergroten van ontwikkeltijd en kansengelijkheid door samenwerking rond de school. Zie ook: <https://www.rotterdam.nl/dagprogrammering>

Digitale geletterdheid

(p. 33, 53, 54, 57)

De kennis en vaardigheden die leerlingen nodig hebben om veilig, kritisch en doelgericht om te gaan met digitale middelen en informatie. Het gaat onder meer om het gebruiken van digitale apparaten, het zoeken en beoordelen van informatie, het bewust omgaan met media en het begrijpen hoe digitale toepassingen werken.

Directeurenberaad

(p. 10, 12, 13)

Het structurele overleg van de schooldirecteuren binnen PCBO waarin zij in professionele dialoog samenwerken aan organisatiebrede vraagstukken. Het directeurenberaad draagt bij aan gezamenlijke koersvorming en adviseert het College van Bestuur over beleid, waarbij de ervaringen en inzichten uit de scholen richting geven aan gedragen besluitvorming en samenhang in de sturing.

Doorstroomtoets

(p. 33, 50)

De landelijke toets in groep 8 van het primair onderwijs die inzicht geeft in het beheersingsniveau van leerlingen op het gebied van taal en rekenen. De resultaten ondersteunen scholen bij het onderbouwen en, indien nodig, heroverwegen van het schooladvies voor het voortgezet onderwijs. Zie ook:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/schooladvies-en-doorstroomtoets-basisschool/verplichte-doorstroomtoets-basisonderwijs>

GMR

(Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad)

(p. 10, 13, 50)

Het medezeggenschapsorgaan op stichtingsniveau waarin vertegenwoordigers van personeel en ouders meedenken en meebeslissen over bovenschools beleid. De GMR heeft advies- en instemmingsrechten op onderwerpen die meerdere of alle scholen binnen het bestuur raken, conform de Wet medezeggenschap op scholen (WMS). Zie ook: **https://www.pcbo.nl/documenten/infographic_over_medezeggenschap_bij_pcbo.pdf**

Goudscholen

(p. 15)

Scholen die deelnemen aan het schoolverbeteringsconcept Goud Onderwijs van de CED-Groep, gericht op het realiseren van hoge onderwijskwaliteit voor alle leerlingen, ongeacht hun achtergrond. Binnen deze aanpak werken scholen planmatig aan een effectieve organisatie, een sterk curriculum en een positieve schoolcultuur. Goudscholen bevinden zich in een meerjarig verbeter- en certificeringstraject dat is gericht op duurzame kwaliteitsverbetering. Zie ook:

<https://www.cedgroep.nl/merken/goud-onderwijs>

IBP

(Informatiebeveiliging en Privacy)

(p. 43, 56, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 72)

Het geheel van beleid, maatregelen en werkwijzen gericht op het beschermen van persoonsgegevens en het veilig verwerken, opslaan en uitwisselen van informatie binnen de organisatie. IBP borgt dat PCBO voldoet aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en werkt volgens het IBP-normenkader voor het funderend onderwijs, zoals ontwikkeld door Kennisnet en de PO-Raad. Zie ook:

<https://www.poraad.nl/bedrijfsvoering/digitale-veiligheid/informatiebeveiliging-en-privacy>

Inclusiever onderwijs

(p. 7, 27, 33, 35)

De ontwikkeling binnen het funderend onderwijs om leerlingen met uiteenlopende onderwijs- en ondersteuningsbehoeften zoveel mogelijk samen onderwijs te laten volgen, met passende ondersteuning waar nodig. Inclusiever onderwijs bouwt voort op de wettelijke kaders van passend onderwijs en sluit aan bij de landelijke ambitie om het onderwijsstelsel richting 2035 inclusiever te maken. Zie ook:

<https://www.informatiepunt-inclusiefonderwijs.nl>

Interconfessionele basisschool

(p. 8, 47)

Een basisschool met een christelijke grondslag waarin meerdere denominaties samenkomen en waarin leerlingen met verschillende levensbeschouwelijke en culturele achtergronden welkom zijn. Interconfessioneel onderwijs richt zich op verbinding, vertrouwen en respect voor verschillen en bereidt leerlingen voor op actieve deelname aan de samenleving.

Koerskompas

(p. 30, 52)

Het richtinggevend kader binnen PCBO waarin de gezamenlijke ambities en prioriteiten voor de periode 2026–2030 zijn vastgelegd. Het koerskompas verbindt missie en strategie en geeft richting aan schoolplannen en het uitvoeringsplan, terwijl scholen binnen deze kaders ruimte houden om keuzes te maken passend bij hun eigen context.

Leernetwerken

(p. 7, 30, 52)

Een structurele samenwerking van professionals binnen en tussen scholen die gezamenlijk werken aan kennisdeling, professionalisering en kwaliteitsverbetering rond gedeelde onderwijsvraagstukken.

Leerschool Rotterdam Zuid

(p. 15)

Een samenwerkingsinitiatief van Rotterdamse schoolbesturen, kennisinstellingen en opleiders gericht op het versterken van het taalonderwijs in Rotterdam Zuid. Binnen de Leerschool werken scholen in professionele leergemeenschappen samen aan evidence-informed onderwijsverbetering, benutten zij kennis uit onderzoek en worden (aankomende) leraren gericht toegerust om taalongelijkheid te verkleinen. Zie ook: **<https://www.leerschoolrotterdamzuid.nl/#menu-1>**

Medewerkers Ouderbetrokkenheid

(p. 27)

Professionals binnen PCBO die de samenwerking tussen school en ouders versterken. Zij bevorderen duidelijke communicatie, wederzijds vertrouwen en actieve betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun kind en ondersteunen scholen bij het vormgeven van partnerschap met ouders.

**Nieuw Rotterdams
Onderwijsbeleid (NROB)**

(p. 7, 25)

Het gemeentelijke beleidskader voor onderwijs in Rotterdam (2024–2027) waarin de gemeente, samen met onderwijs en kinderopvang, inzet op het verbeteren van onderwijskwaliteit, het verkleinen van kansenongelijkheid en het versterken van de aansluiting tussen onderwijs en ondersteuning. Het NROB bevat prioriteiten en subsidieregelingen waarmee de gemeente scholen en partners in de stad ondersteunt. Zie ook:

<https://www.rotterdam.nl/nieuw-rotterdams-onderwijsbeleid-nrob>

NPRZ-uitvoeringsplan

(p. 7)

Het meerjarige plan van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) waarin partners zoals Rijk, gemeente, schoolbesturen en maatschappelijke organisaties concrete doelen, acties en investeringen vastleggen om de kansen van bewoners op Rotterdam Zuid te vergroten. Het uitvoeringsplan werkt de ambities op de pijlers School, Werk en Wonen (en aanvullende thema's zoals veiligheid en thuisbasis) uit in meetbare afspraken en gezamenlijke interventies. Zie ook:

<https://nprz.nl/over-nprz/onze-documenten/uitvoeringsplan>

**Ondersteuningsplan
van PPO**

(p. 7, 25)

Het meerjarige plan van PPO waarin is vastgelegd hoe passend onderwijs in de regio wordt georganiseerd. In het ondersteuningsplan staan de afspraken over basisondersteuning, extra ondersteuning en de samenwerking tussen scholen en partners om voor iedere leerling een passend onderwijsaanbod te realiseren. Zie ook: **<https://pporotterdam.nl/over-ppo-rotterdam/ondersteuningsplan/>** PPO lanceert medio 2026 een nieuw ondersteuningsplan

Onderwijsregio

(p. 24, 25, 60)

Een regionale samenwerking van schoolbesturen, lerarenopleidingen en andere partners gericht op het versterken van de personeelsvoorziening en de kwaliteit van het onderwijs. Binnen de onderwijsregio worden gezamenlijke afspraken gemaakt over het opleiden, werven, begeleiden en behouden van onderwijsprofessionals. Zie ook: **<https://www.onderwijsregio.nl/wij-zijn-de-onderwijsregios/zuidwest-nederland/rotterdam-po>**

**Ontwikkelkracht
(programma)**

(p. 15)

Landelijk programma dat scholen ondersteunt bij duurzame verbetering van de onderwijskwaliteit door evidence-informed werken en gerichte professionalisering. Ontwikkelkracht verbindt praktijk, onderzoek en expertise en helpt schoolteams om systematisch te werken aan beter onderwijs. Zie ook:

<https://www.programmaontwikkelkracht.nl>

**Plan van aanpak van
de Onderwijsregio**

(p. 25, 60)

Het gezamenlijke uitvoeringsplan van de onderwijsregio waarin schoolbesturen, opleidingspartners en andere betrokken partijen vastleggen welke doelen, maatregelen en afspraken worden ingezet om de personeelsvoorziening en onderwijskwaliteit in de regio te versterken. Je vindt het plan van aanpak hier. **<https://www.onderwijsregio.nl/documenten/2025/01/30/plan-van-aanpak-2025-rotterdam-po>**

Playing for Success

(p. 15)

Een naschools programma waarin leerlingen in een inspirerende, praktijkgerichte leeromgeving werken aan hun motivatie, zelfvertrouwen en basisvaardigheden. Het programma vindt plaats in samenwerking met externe partners en richt zich op leerlingen die baat hebben bij een extra impuls in hun ontwikkeling. Zie ook:

<https://www.playingforsuccess.nl/rotterdam-topsportcentrum/>

**PPO
(Samenwerkingsverband
Passend Onderwijs)**

(p. 7, 25, 39)

Het regionale samenwerkingsverband van schoolbesturen in het primair onderwijs in Rotterdam dat verantwoordelijk is voor het organiseren van passend onderwijs. PPO ondersteunt scholen bij het bieden van passende ondersteuning aan leerlingen en zorgt voor regionale afspraken en voorzieningen, zodat voor iedere leerling een passende en zo thuisnabij mogelijke onderwijsplek beschikbaar is. Zie ook:

<https://pporotterdam.nl>

Referentieniveaus

(p. 35)

Landelijk vastgestelde niveaus voor Nederlandse taal en rekenen die aangeven wat leerlingen moeten kennen en kunnen.

Aan het einde van de basisschool geldt het fundamentele niveau (1F) als de basis die zoveel mogelijk leerlingen moeten beheersen. De streefniveaus (1S voor rekenen en 2F voor taal) zijn bedoeld voor leerlingen die meer aankunnen. Het streefniveau 1S/2F geldt met name voor leerlingen die doorstromen naar vmbo-tl, havo en vwo en wordt vaak gebruikt als indicator voor een sterke beheersing van de basisvaardigheden. Zie ook: **<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisvaardigheden/referentieniveaus-taal-en-rekenen>**

RVKO

(p. 8, 47)

Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs.

Schoolbestuur voor katholiek primair onderwijs in Rotterdam. De RVKO verzorgt onderwijs vanuit een katholieke grondslag en werkt, net als andere Rotterdamse besturen, samen met partners in de stad aan de kwaliteit en toegankelijkheid van het onderwijs. Zie ook: <https://www.rvko.nl/>

Schoolmaatschappelijk werk (SMW)

(p. 14, 35)

Professionele ondersteuning binnen of rond de school die zich richt op de sociaal-emotionele ontwikkeling en het welzijn van leerlingen. Het schoolmaatschappelijk werk ondersteunt leerlingen, ouders en school bij vragen rondom gedrag, thuissituatie en participatie en werkt waar nodig samen met jeugdhulp en andere wijkpartners.

Schoolplannen

(p. 30, 60)

De meerjarige beleidsplannen van individuele scholen waarin zij hun visie, doelen en aanpak voor de onderwijskwaliteit en schoolontwikkeling vastleggen. Schoolplannen werken de gezamenlijke koers van PCBO uit naar de eigen schoolcontext en vormen de basis voor sturing, verantwoording en kwaliteitszorg.

Schoolwegingsgroep

(p. 33)

De categorie waarin een school door de Onderwijsinspectie wordt ingedeeld op basis van de schoolweging. De schoolweging is een door DUO berekende indicator die de complexiteit van de leerlingenpopulatie weergeeft aan de hand van omgevingskenmerken van leerlingen. De schoolwegingsgroep wordt door de Inspectie gebruikt bij het duiden van leerresultaten en het beoordelen van onderwijskwaliteit.

Staalwerk

(p. 15)

Rotterdams samenwerkingsprogramma waarin scholen, onderzoekers en opleidingspartners gezamenlijk werken aan de versterking van het taalonderwijs. Binnen Staalwerk wordt via praktijkgericht onderzoek en samenwerking gewerkt aan beter aansluitend en kansrijk taalonderwijs voor de diverse leerlingenpopulatie, met name in Rotterdam Zuid. Zie ook:

<https://www.hogeschoolrotterdam.nl/onderzoek/projecten-en-publicaties/talentontwikkeling/inclusie/promotieonderzoeken/STAALWERK/>

Stichting BOOR

(p. 15)

Schoolbestuur voor het openbaar primair en voortgezet onderwijs in Rotterdam. Stichting BOOR verzorgt onderwijs vanuit de openbare grondslag en werkt, net als andere Rotterdamse besturen, samen met partners in de stad aan de kwaliteit en toegankelijkheid van het onderwijs. Zie ook: <https://stichtingboor.nl>

Stichting ICBO

(p. 8)

Interconfessionele onderwijsstichting in Rotterdam die is voortgekomen uit de samenwerking tussen PCBO en RVKO. Binnen ICBO verzorgen de betrokken besturen gezamenlijk interconfessioneel basisonderwijs vanuit een gedeelde christelijke grondslag, met ruimte voor de diverse achtergronden van leerlingen en ouders.

Sturingsfilosofie

(p. 9, 10, 13, 56)

De visie en uitgangspunten van PCBO over hoe de organisatie wordt geleid en hoe verantwoordelijkheden, ruimte en kaders zijn verdeeld tussen bestuur, scholen en ondersteunende functies. De sturingsfilosofie geeft richting aan besluitvorming, samenwerking en de balans tussen gezamenlijke koers en professionele ruimte voor scholen.

Thuiszitters

(p. 14, 39, 53)

Leerlingen die leerplichtig zijn maar gedurende langere tijd geen onderwijs volgen, terwijl zij wel staan ingeschreven op een school of op een passende onderwijsplek wachten. Het voorkomen en terugdringen van thuiszitten vraagt om nauwe samenwerking tussen school, samenwerkingsverband, ouders en gemeente. Zie ook: <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/overige/thuiszitters>

Uitvoeringsplan

(p. 7, 30, 31, 32, 45, 52)

Het organisatiebrede plan waarin de ambities uit het koersplan worden vertaald naar concrete doelen, acties en afspraken voor de komende periode. Het uitvoeringsplan vormt de verbindende schakel tussen het koersplan, het meerjarenbeleid van de stichting en de schoolplannen van de scholen en geeft richting aan de gezamenlijke uitvoering en monitoring.

Uncommon Schools

(p. 15)

Amerikaanse onderwijsorganisatie en netwerk van charterscholen dat bekendstaat om een sterk gestructureerde aanpak van onderwijskwaliteit, schoolcultuur en instructie. De werkwijze van Uncommon Schools heeft als inspiratiebron gediend voor onder meer het schoolverbeteringsconcept Goud Onderwijs en Teach Like a Champion. Zie ook: <https://uncommonschoools.org>

De Veranderende stad (project)

(p. 22, 55)

PCBO-breed ontwikkelproject waarin op basis van data en wijkanalyses wordt onderzocht hoe demografische en maatschappelijke ontwikkelingen in Rotterdam Zuid van invloed zijn op de positie en opgaven van scholen. Het project ondersteunt scholen bij het versterken van hun omgevingsbewustzijn en bij het maken van onderbouwde keuzes in schoolontwikkeling en positionering.

Voorschoolse voorzieningen

(p. 14, 20, 53)

Voorzieningen voor jonge kinderen (0–4 jaar) die gericht zijn op opvang, ontwikkeling en voorbereiding op de basisschool, zoals kinderopvang en voorschoolse educatie. Voorschoolse voorzieningen dragen bij aan een doorgaande ontwikkellijijn naar groep 1 en aan het verkleinen van onderwijsachterstanden.

Wijknetwerken

(p. 39, 59)

Samenwerkingsverbanden van scholen en partners in de wijk die – over de grenzen van schoolbesturen heen – gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen voor een dekkend en zo inclusief mogelijk onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor alle kinderen.

www.pcbo.nl

